

Vi slipper ikke nogen!

Om at få alle med gennem skolen
og ind i ungdomsuddannelserne

Task Force, Frederikshavns Kommune
24. januar 2011 - Klaus Majgaard

Indhold

- Polariseringens trussel
- Uddannelsesparathed som kompetenceideal
- Udvikling af læringsmiljøer
- Opgør med seggregeringen
- UU - Vejledningens indhold og former
- Sammenhæng til beskæftigelsesindsatsen
- Demokratisk dannelse som rød tråd
- Økonomiske løftestænger: Skoleudvikling i sparetider
- Nyt samspil mellem politikere, forvaltning og skoler

1

Polariseringens trussel

Fra industrisamfund til
innovationssamfund

Individualisering

Polarisering

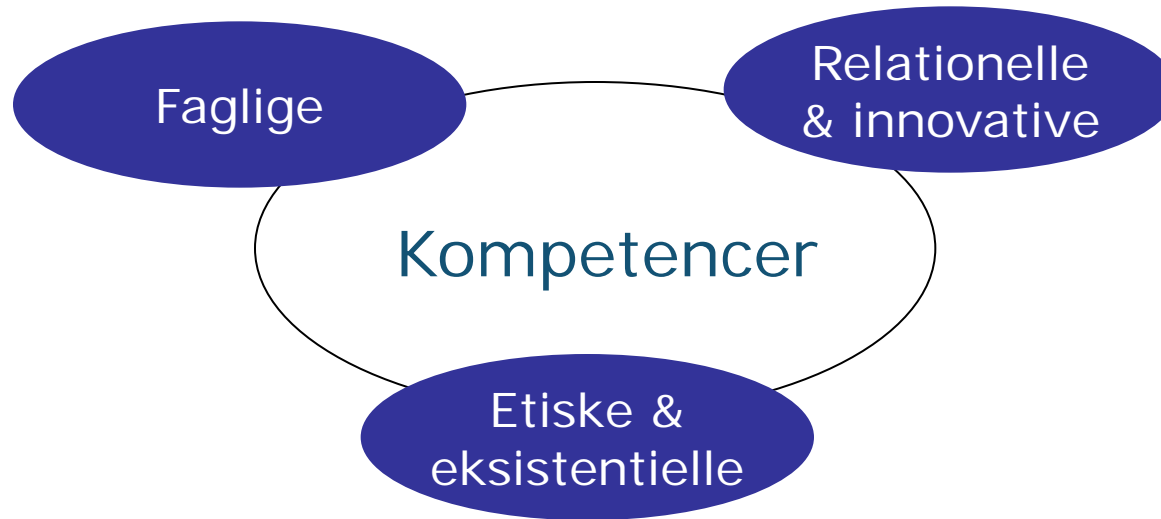
Uanede udviklings- muligheder

Frie valg, skræddersyede uddan-
nelsesforløb, udlandsophold etc.

Uanede udskillelsesmuligheder

Ulighed i sundhed
og opvækstvilkår,
Voksende restgruppe
Integrationssammenstød
Polariseret kriminalitetsbillede

Uddannelsesparathed som kompetenceideal

Strategisk-pædagogisk opgave

At udvikle læringsmiljøer, som giver alle børn og unge muligheder for at udvikle kompetencer som deltagere i et videns- og innovationssamfund

2

Uddannelsesparathed – mellem seggregering og inklusion

Seggregeringens sprog

Fokus på kompetencer som egenskaber ved det enkelte barn
-det enkelte barn

Abstrakt/akontekstuel

Uddannelsesparathed som et niveau

Inklusionens sprog

Fokus på kompetence som deltagelsesmuligheder
-relationen mellem barnet og den sociale kontekst

Konkret/kontekstuel

Uddannelsesparathed som adgang til konkrete uddannelsesfællesskaber

2

Uddannelsesparathed som kompetenceideal - og målestok for folkeskolens succes

Indikatorer – følg progressionen

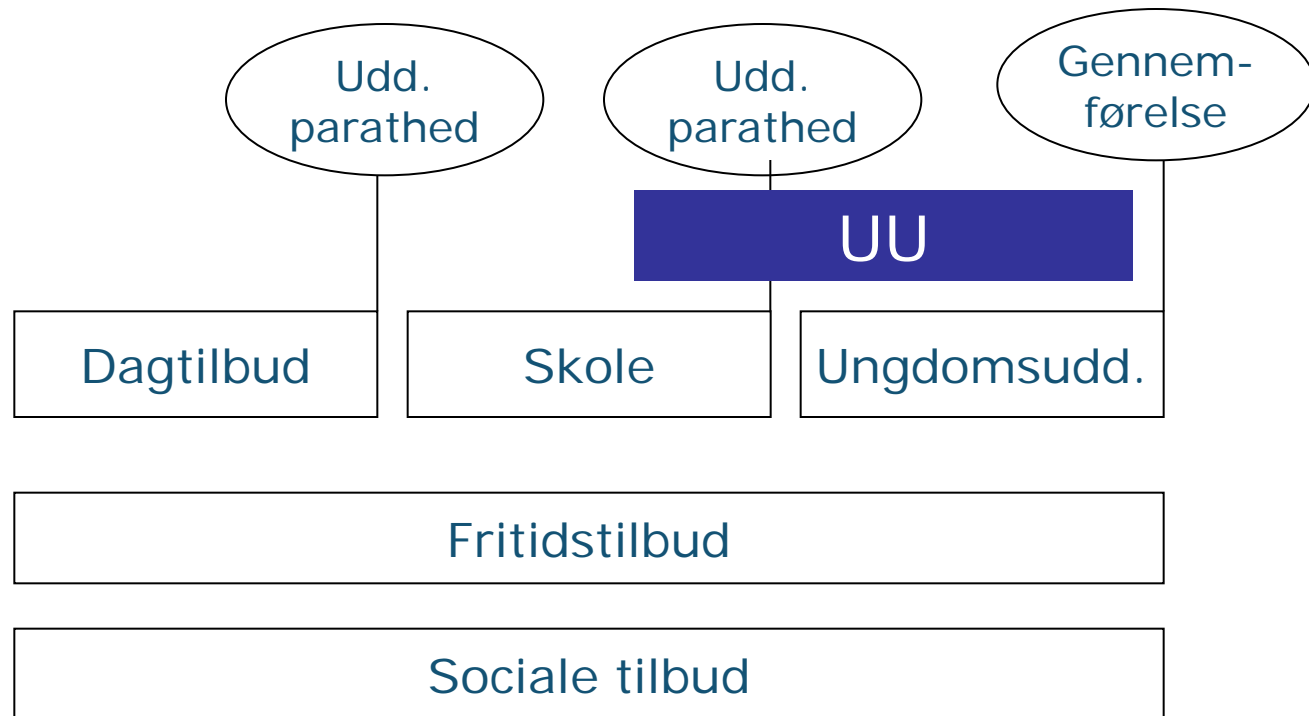
1. Andel, der faktisk starter på en ungdomsuddannelse
2. Andel, der gennemfører første år
3. Andel 15-25 årige, som er i gang med eller har fuldført en ungdomsuddannelse

Uddannelsesparathed som kompetenceideal:

1. Faglige kompetencer
2. Relationelle og innovative kompetencer
3. Eksistentielle og etiske kompetencer

Uddannelsesparathed som resultatmål

UU har en nøglerolle i at evaluere kvaliteten af skolens "slutprodukt" (=uddannelsesparathed)

Udvikling af læringsmiljøer – ungdomsuddannelsen starter i 7. klasse

Dagtilbud

Skole

Ungdomsudd.

Børnemiljøer

Behov for nærhed, tryghed
og lokalsamfundstilknytning

Ny børneskole:

Integration med dagtilbud og
fritidsliv

Børnekultur

Fokus på brede kompetencer/
chancelighed

Ungemiljøer

Behov for nye deltagelses- og
netværksmuligheder

Ny overbygning:

Linjer/valgfagspakker

Ungdomskultur

Ny afgangsprøve

Overgang til ungdomsudd.

Tilbud til de ikke-uddannelsesparat/
”Rullende udskoling”

3

Udvikling af læringsmiljøer Fra nærhed til netværk

Organisatoriske muligheder

- Børne- og unge miljøer på samme skole – eller adskilt?
- Fælles ledelse med dagtilbud – modeller for ligestilling mellem professionerne?
- Campusmodeller for ungdomsmiljøer?
- Ungdomsskolens som entreprenør i skolen?
- Ledelsesmæssigt samarbejde med ungdomsuddannelserne?
- UU's rolle og forankring?

Opgør med seggregeringen

Seggregeringens mekanismer:

- Videnssamfundets kompetencekrav
- Fokus på kompetencer som egenskaber ved det enkelte barn
- Professionelle typificeringer af børn og unge
- Diagnose-spiralen
- Eklusionsfremmende økonomimodeller

Opgør med seggregeringen

Udskillelse til segregerede tilbud: 5,6 %

Indsats lokalt

- Udvikling af inkluderende læringsmiljøer
  - Kompetenceløft – specialpædagogiske kompetencer
  - Redskaber i dagligdagen, f.eks. klasserumsledelse
  - Specialressourcerne tæt på
  - Inklusionsfremmende budgetmodeller
-

Indsats lokalt og nationalt

- Tage kampen op med diagnose-spiralen
- Sikre anerkendelse af alternativer til eksklusion

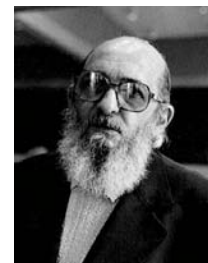
UU - Vejledningens indhold og former

Individ- eller gruppefokus:

- Kan vejledningen være med til at understøtte individualisering og ensomhed ved at sætte fokus den enkeltes forudsætninger, mål og planer?
- Eller kan vejledningen understøtte dannelse af fællesskaber, hvor vi hjælper hinanden med at gennemføre uddannelsen?

Funktionelt eller frigørende sigte?

- Kan vejledningen reduceres til et spørgsmål om at passe den unge ind på den rette hylde?
- Eller kan vejledningen også afdække det, der bør ændres i uddannelsesmiljøet?

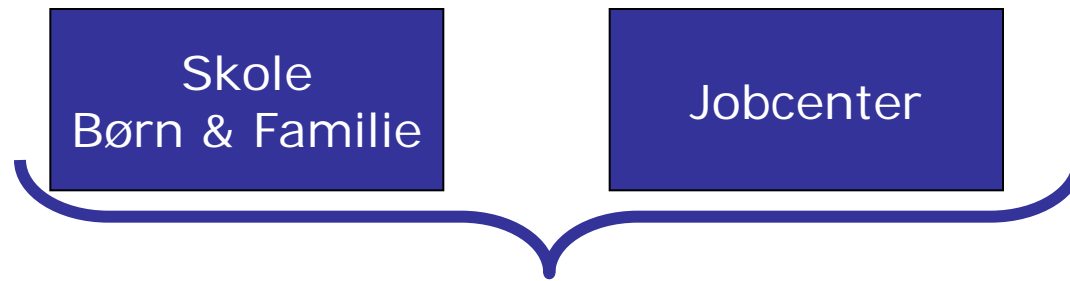
Vejledningens indhold og former

Den funktionelle vejledning, hvor der er fokus på den unges uddannelsesmål og kompetencer

Den kritisk-frigørende vejledning, hvor der stilles spørgsmål til rammebetingelser og praksisformer

Den eksistentielle vejledning, som stiller sig åben og lyttende i forhold til tilværelsen som et rum af fortolkningsmuligheder

Sammenhæng mellem dannelses- og arbejdsmarkedsperspektivet

Koordineret sagsbehandling

Tidlig afklaring/sagsoverdragelse

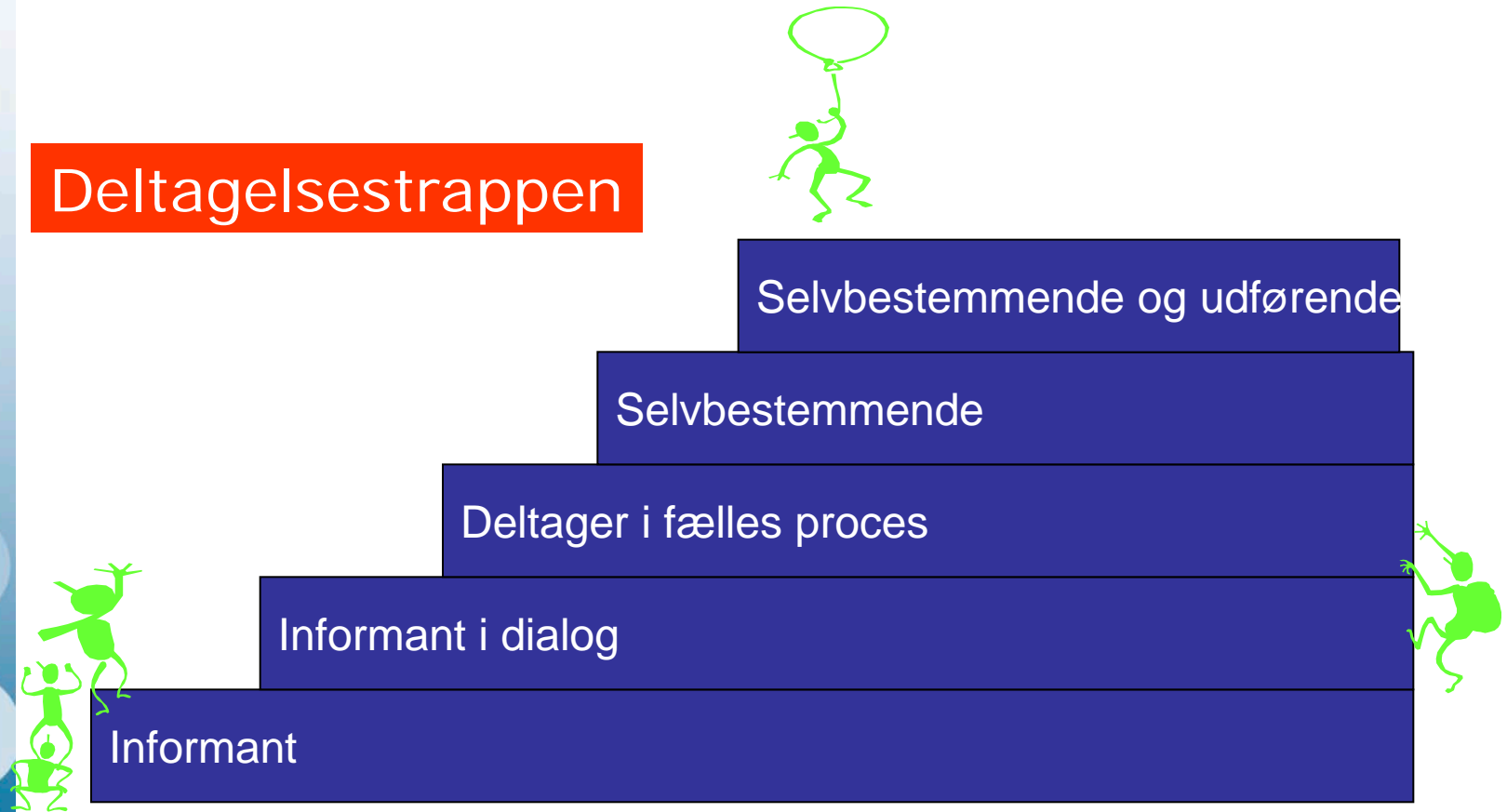
Koordinerede niveauer

Fælles enhed?

7

Rød tråd

Deltagelsestrappen

Økonomiske løftestænger

SKOLEUDVIKLING I SPARETIDER

Godartede midler

- **Skolestruktur**
- **Prioritering af personalets tid**
- **Inklusion**
- **Fælles ledelse**

Ondartede midler

- **Reducerede timetal**
- **Udhuling af kvalitet, læremidler, efteruddannelse**
- **Forsømmelse af bygninger**

Nyt samspil En kæde af læringsrum

Medarbejder

Elev

Team

Forældre

Skoleledelse

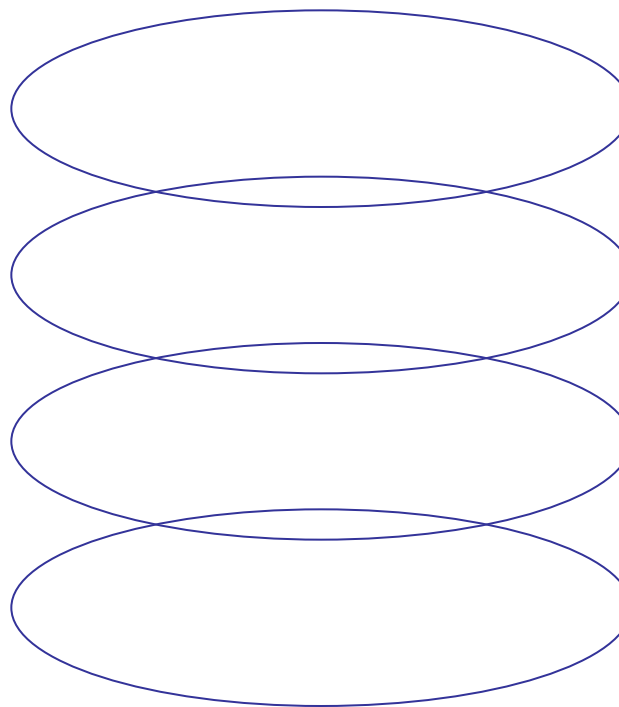
Bestyrelse

Distriktet

Lokalsamfund

Forvaltning

Byrådet

Nyt samspil

Fra

- Spillet om kompleksiteten: Send kompleksiteten videre til næste niveau

Til

- Styring gennem partnerskab: Dele kompleksitet
- Inddragelse af skoleledere i det strategiske rum
- Udvikling af strategisk pædagogisk ledelse